

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

1:a årg.

Den 1 Juli 1900

N:r 40

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *En lycklig furstefamilj* (med 1 illustration). *Lunds stifts prästmöte* (med 3 illustrationer). *J. W. Arberg* (med 1 porträtt). *Preston's middag*. Öfversättning för HVAR 8 DAG. *Passionsskådespelen i Oberammergau* (med 3 illustrationer). *Gladstones maka* (med 3 illustrationer). *Kapplöpningarna vid Longchamps* (med 1 illustration). *Konung Oscar i Paris och hemma* (med 3 illustrationer). *Vårt moderna bevaringslif, IV, Ljungbyhed* (med 8 illustrationer). *Nordiska lokomotivmannamötet* (med 1 illustration). *Där »de dumbe talar»* (med 2 illustrationer). *Det oroliga Kina* (med 4 illustrationer). *En Derbydag i Ystad* (med 1 illustration). *Veckans porträttgalleri* (med 5 porträtt).

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1900.

Foto. Sonne, Köpenhamn

EN LYCKLIG FURSTEFAMILJ.

En vackrare bild af familjelycka och för-
äldraglädje än den vi i dag ha det stora
nöjet kunna här återgifva, får man söka efter.
Den talar för sig själf och kräfver i sanning
ej någon »förklarande täxt»!

Endast några ord om det älskvärda till-

mötesgående med hvilket denna allra senaste
fotografi af härtigparet af Vestergötland med
dess dotter ställdes till HVAR 8 DAGS dis-
position. När prins Carl och prinsessan
Ingeborg återkommit från Paris till Köpen-
hamn, där lilla sessan Margareta under tiden

varit »inackorderad» hos sina morföräldrar, togo vi oss friheten genom vår noble minister i den danska hufvudstaden, baron Lave Beck-Friis, framställa en vördsam förfrågan, huruvida HVAR 8 DAG skulle kunna få äran återgifva en speciellt tagen fotografi af den härtigligen familjen å det danska k. slottet Charlottenlund. Den danska kronprinsfamiljen var emellertid då ännu ej utflyttad till sitt sommarresidens. Detta skedde först strax efter. H. k. h. prins Carl hade dock dessförinnan låtit taga en del fotografier från vistelsen hos sina svärföräldrar och behagade låta sända oss denna bild, så fort den blef färdig från hof-fotograf Sonnes atelier.

På Charlottenlund hade vi just på själfva utflyttningsdagen tillfälle se hela kronprinsfamiljen med deras hemmavarande barn och af barnbarnen lilla prinsessan Margareta, som

ej syntes njuta *minst* i den härligen parken. Det var första aftonen på sommarnöjet, en härligen kväll vid det dejlige Öresund. Därnere vid stranden sågos de furstligen »inspektera» utsiktspaviljong och badhus m. m. Glada utrop och klingande skratt vittnade om den härtligen munterhet, som gifver tonen vid detta lyckligen hof, hvilkas medlemmar alla äro lika populära och afhållna för sin enkelhet, rättframhet och »gemytligen» älskvärdhet — — —.

Nu råder trefnaden och sprudlar glädjen åter ute på härtigenparets täcka sommarbostad Parkudden utanför Stockholm, dit prinsessan Ingeborg återkom i medio af juni. Från sundets bokskogar susar en varm hälsning upp till den björk- och furukransade Mälaren: »Paa snarligen Gjensyn!» . . . .

LUNDS STIFTS PRÄSTMÖTE.

Den 19—21 juni hade det stora Lunds stifts präster möte i stiftsstadens. Detsamma räknade ej mindre än 350 deltagare och bar alltigenom prägeln af värdighet, varmt trosnit och lifligen sträfvan att i denna söndringens tid häfda statskyrkans auktoritet.

Mötet öppnades på tisdagen den 19 juni med högmässogudstjänst i den härligen Lunda-dömen af prostens och kyrkoherdens i Tygelsjö S. F. Fredlund och därpå förrättades prästvigning af biskop Billing.

Från kyrkan begåfvo sig mötesdeltagarne till Akademiska föreningens stora sal. Här inleddes förhandlingarne med psalmen »Veni sancte spiritus», hvarpå biskop Billing höll ett inledningsföredrag om uppfostran till kyrkligheten.

Under ledning af mötets präses, hofpredikanten F. Ek-dahl, vidtog så därefter öfverläggning om prästmötesafhandlingen, hvilken hade till ämne om »Guds försyn».

Andra mötesdagen predikade kyrkoherden i Ausås, A. H. Ljunghoff, hvarefter diskussionen öfver mötesafhandlingen fort-

sattes. Därpå följde biskop Billings ämbetsberättelse. Minnstalet öfver aflidna ämbetsbröder hölls af kyrkoherden i Glimminge och Tosterup H. E. Hallberg.

På torsdagen predikade komministern i Karlshamn J. W. O. Lundgren. Sedan öfverlades om de stiftsangelägenheter, som kommo under behandling af mötet, hvilket på middagen afslutades af biskopen.

Foto. Jonn, Lund. Mötesdeltagarne på väg till Domkyrkan.

Biskop Billing.

J. W. ARNBERG. †

Den 21 juni afled hastigt af hjärtförlamning den bekante nationalekonomen och bankmannen fullmäktigen i Riksbanken fil. d:r Johan Wolter Arnberg, 67 år gammal.

Foto. Jonn, Lund.

Lunds domkyrka.

Efter föregående verksamhet i Uplands och Stockholms enskilda banker valdes A. 1874 af Riksdagens kamrar till fullmäktig i riksbanken, och utsågs inom fullmäktige till deputerad för utrikesaffärerna, hvilka förtroendeuppdrag sedan förnyats för hvarje år.

A. var i flera år stadsfullmäktig i Stockholm, ledamot i de 1881-83 och 1889-90 tillsatta bankkomitéerna, äfvensom ledamot af Vetenskaps- och Landtbruksakademierna. Han har därjämte utgifvit flere arbeten som resultat af historiska och ekonomiska forskningar.

I vår riksbank blir d:r Arnbergs nu tomma plats svår att fylla. Han var ock en genomhederlig man, aktad af alla, samt såsom enskild person synnerligen sympatisk.

PRESTON'S MIDDAG.

Öfversättning för HVAR 8 DAG.
(Scenen i Newyork.)

Preston. (Släpar sig trött uppför trappan till sin bostad.) »I kväll skall jag då gå till sängs i tid. Jag är hungrig och frusen och alldeles uttröttad.»

Dörren öppnas hastigt och den unga, vackra mrs Preston hälsar honom förtjust.

Mrs Preston: »Så snällt af dig att skynda dig hem! Men fryser du inte? Kom in till brasan, så skall jag gnida dina händer varma.»

Preston: »Jag är trött som hund. Dröjer middagen länge?»

Mrs P.: »Är du hungrig? Det var roligt! James, säg till att de skynda på med middagen. Mr Preston är hungrig — och se till att du inte glömmes —» (Ett tecken.)

Preston: »En öfverraskning?»

Mrs P. (Kastar hufvudet kokett åt ena sidan och ler): »Hm, hm.»

Preston: »Nå, hvad är det?»

Mrs P.: (Med speladt missnöje) »Det är så likt karlarne. Alltid ta' bort bouquet'n af en syrpris. Men om jag inte talar om det?»

Preston: »Så får jag väl tåla det. Men Gud, hvad jag är trött!»

Mrs P.: »Det är en delikat sköldpaddssoppa. Är jag inte snäll?»

Preston: »Sköldpadd! Du är en ängel!» (Kysser henne och mumlar därpå för sig själf: »Undrar hvad hon nu vill?») Högt: »Hvad har du gjort i dag?»

Mrs P.: »Suttit hemma och sytt hela dagen.»

Preston: »Ingen gjort visit?»

Mrs P.: »Jo mamma och Lucy Snead. Hon har haft så förfärligt bråk med sitt tjänstfolk igen. Gud ske lof, att jag kan sköta mitt hus . . . Jo, och så var mrs Lacy här på en minut.»

Preston: »Stackars gamla galanta! Var hon bra målad?»

Mrs P.: »Nu är du elak! Hon tycker, att du är den angenämaste karl i hela Newyork. Och hon sa' att hennes man anser dig för den främsta juristen.»

Preston (torrt): »Kan inte förstå, hur *han* upp-täckte det.»

Mrs P.: »Du är så stygg. Nu är jag rädd för att tala om hvad jag just ämnade. Men middagen är färdig . . . Du får andstek också. Men jag ämnar inte tala om något, och för resten sade jag henne att du var för trött för att komma.»

Preston: »Hvad sjutton har jag gjort det där fruntimet för ondt. Jag visste att hon inte skulle släppa oss.»

Mrs P. (föbrebrående): »Hon tror sig ju bereda sina vänner ett nöje! Och hon säger alltid så vackra saker om dig. 'Det är en ära', sa' hon, 'att ha en så distinguerad person som mr Preston till gäst!«

Preston (harskar sig): »Det är sannt; det är det.»

Mrs P.: »Som du vet, så tillhöra de det bästa umgänget i Newyork och ha loge på operan. Men kom nu och ät middag. Jag hade pappa att ge mig en butelj af sin gamla Jockey Club Madeira. Jag frågar inte efter Lacy's, men alla betydande personer i Newyork komma dit och du borde träffa dem oftare.»

Preston: »När är den där tillställningen?»

Mrs P.: »Nå, är inte sköldpaddssoppan god? Hvad var det du sa'?»

Preston: »Lacy's spelparti?«

Mrs P.: »Det är inte något spelparti. Jag tror det är dans — bal. Ah, det är sannt! Det är i kväll!«

Preston: »I kväll? Ett fruntimmer kan väl inte bjuda på stor bal samma dag hon ger den. Jag trodde du talade om att gå dit någon kväll och spela kort.»

Mrs P.: »Åh, hon skickade bjudningskort för två veckor sedan. Jag glömde alldeles bort det och du var så upptagen.»

Preston: »Du glömde?«

Mrs P.: »Nå, än sedan? Du hade bara sändt återbud. Men det är ju förbi nu. Låt oss inte tala om det vidare. Jag är aldrig ute och skulle knappt veta hur jag skulle uppträda, om jag komme bort. Var inte pappa snäll som skickade den där madeiran?«

Preston (Håller upp det magiska glaset): »Det var en rättsinnad mans handling. *Well* — hur var det med Lacy's?« (Tänder sin cigarr, mätt och belåten.)

Mrs P.: »Lacy's? Hvad var det med dem?« (Förvånad.)

Preston: »Deras bal. Har du någon klädning?«

Mrs P.: »Åh, Lacy's glömde jag alldeles bort! Jag har en ny balklädning, som jag fick till mammas supé, som aldrig blef af, som du vet.»

Preston (allvarsamt): »Och vagnen och hårfrisörskan?«

Mrs P.: »Ack, jag kan telefonera efter vagn. Och *mrs Lacy* yrkade så ifrigt på att jag skulle komma, att hon sade, att hon skulle titta in till hårfrisörskan på hemvägen och bedja henne komma hit. Hon ville inte alls lyssna till mina nej. Men hårfrisörskan kan ju skickas bort igen. Jag vet att du är trött och vi kunna ju ha det lugnt och trefligt hemma . . .»

Preston: »Eftersom hårfrisören är beställd och du har en ny klädning, så kunna vi titta in en minut hos *Lacy's* — på villkor att du tager fram min frack och knyter min halsduk.»

Mrs P. (hoppas af glädje): »Åh, Dick, hvad du är för en rar älskling! Men jag vill inte att du skall uppoffra dig så där. Du vet ju, att jag inte alls frågar efter några baler. Men *du* kunde verkligen behöfva komma ut. Jag för min del stannar då lika gärna hemma.»

Preston: »Jag går ut och röker min cigarr och är tillbaka vid 9-tiden. Då är du färdig. Och på två minuter är jag klar.»

(Strax efter kl. 9 är *Preston* tillbaka. Han har haft en och en half timme att döda. Verkningarna af den bästa madeira i världen hinna dunsta bort på den tiden. Det är kallt och börjar regna. Det värker i kroppen på honom. En vagn står utanför dörren. I hans hustrus rum äro alla gasläggor tända. Kammarjungfrun springer fram och tillbaka och rummet är fullt af klädespersedlar. Toalett-bordet är ett kaos af puder, parfym och »kosmetik». En stor buket är till hälften uppackad ur en låda från en af de dyraste blomsterhandlarna nere i staden — och *mrs Preston* går ursinnig af och an.)

Mrs P. (upprörd): »Har du någonsin hört något så oförsämdt? Hårfrisörskan lofvade vara här precis half nio och nu är hon half tio.»

Preston (lugnt): »Nå, kära du, är du färdig?«

Mrs P.: »Förstår du inte, att jag väntat på det där fruntimet en timma?«

Preston: »Mrs Lacy glömde naturligtvis . . .»

Mrs P.: »Det är rätt! Skämta bara med en sådan sak!«

Kammarjungfrun: »Här är hon!«

Hårfrisörskan: »Mycket tråkigt, madame — men er order kom bort i lördags och jag hade den icke uppskrifven. Först när jag fick budet nu i kväll kom jag ihåg.» (Till *Preston*) »Får jag be herrn flytta sig, jag vill sätta ett bord här.»

Mrs P.: »Åh, Dick, gå härifrån. Du skrynklar till allting. Du är ju inte klädd.»

Preston: »Hvar är uto mina kläder?«

Mrs P.: »Hvad vet jag! Jag är inte din betjänt. För Guds skull, laga att du blir klädd och bråka inte med mig. Mina nerver, mina nerver!«

En timma därefter går *Preston* i rock och hatt fram och tillbaka i tamburen. Hans skor klämma fötterna, han har knutit sin halsduk snedt och brutit sönder knappen i skjortbröset. Men han väntar med den amerikanske äkta mannens mentala tålmod. *Mrs Preston* kommer ned i en sky af spetsar och stiger in i vagnen, idel solsken och behag. *Preston* ger kusken *Lacy's* nummer.

När de nalkas deras gata, märkes folksamling, rörelse och höga rop. *Preston* sticker ut hufvudet genom vagnsfönstret.

»Jag tror det är en eldsvåda», säger kusken. I detsamma häjdar en poliskonstapel vagnen med orden:

»Skulle herrskapet fara till *Lacy's*? Det har brunnit där och vi ha order att ge gästerna återbud.»

Mrs Preston: »En sådan obehaglig kvinna! Att skaffa folk så mycket besvär för ingenting!«

Preston (för sig): »*Well*, jag har åtminstone fått min sköldpaddssoppa och en butelj af svärfars gamla madeira!«

PASSIONSSKÅDEPELEN I OBERAMMERGAU.

År 1663 härjades hela Bayern af en fruktansvärd päst, som äfven fördes till staden Oberammergau. I sin nöd lofvade stadens borgare Gud, att de skulle hålla hvarvtionde år heligt med fästspel till hans ära, i fall dödsängeln skulle gå deras stad förbi. Deras bön blef hörd, och de ha hållit sitt löfte, till Guds ära och dem själva ingalunda till skada. Dessa passionsspel i Oberam-

mergau, till hvilken lilla stad, ungefär 3 timmars färd från München, hvar tionde sommar hundratusentals resande vallfärda, äro sålunda en slags gudsdyrkan, en religiös instiftelse.

Stadens yttre, dess lif och tankegång är djupt präglad af det bibliska dramats andemening, hvilket bibehållande är en helig mission för dess invånare och — ej att förglömma — hvilket ekonomiska utbyte är ett vilkor för deras existens i långt högre grad än det träsnideri och den lerkärlsfabrikation som äro deras borgerliga yrken.

Man möter de bibliska figurerna på gatan eller finner dem i verkstaden alldeles som de uppträda

på scenen. Kristus med det långa böljande håret, som han bär för jämnan, öfversteprästen Kaiphas med det stora hvita skägget — man kan när som helst känna dem igen. Ty skådespelarne väljas af en komité med särskild hänsyn till de yttre betingelser personen i fråga äger för rollen. De uppträdande taga ock saken allvarligt. Den förra Maria lefde så innerligt in i sitt förhållande till Kristus, att hon efter den senaste föreställningsserien i 1890 tog slöjan.

Passionsskådespelen äga åter rum i år under stor tillströmning, denna gång i en alldeles ny teater, som kostat öfver 200,000 mark. Förut var såväl scenen som åskådareplatsen, liksom i forntidens teatrar, utan tak. Nu sitta de 4,000 åskådarne väl skyddade mot sol och regn, under det att scenen är under bar himmel. Dekoratio-

nerna levereras på ett storslaget sätt af det natu-rens härliga bergslandskap som höjer sig bakom scenen.

Från Kristi himmelfärdsdag, då premiären ägde rum, och ända till september månads utgång spelas nu här, alltid för fullt hus, hvarje söndag och ibland äfven på måndagen. Öfver 700 personer — mer än hälften af stadens befolkning, män, kvinnor och barn — medverka vid föreställningarna. Af dessa personer ha ej mindre än 125 verkliga talroller. Men så börjar handlingen med sina 3 afdelningar strax vid intåget i Jerusalem och slutar med himlafärden. En föreställning räcker från morgon till kväll, 8 à 9 timmar, endast afbruten af en mid-

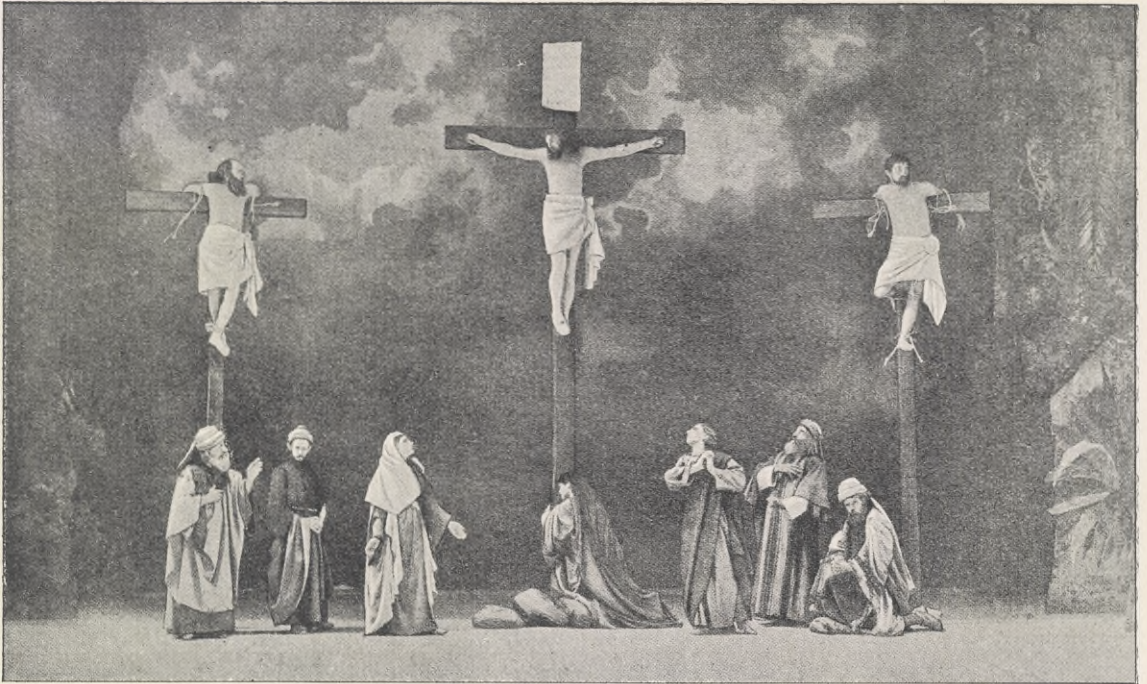

Kristus (*Anton Lang*) och Maria (*Anna Flunger*) i Bethania.
Scen från passionsskådespelen.

dagspaus på 1½ timme. Texten sluter sig naturligtvis så noga som möjligt till de bibliska källorna. Den är flere gånger omarbetad, senast af framlidne prelaten Daisenberger.

Är den sceniska framställningen i denna teater konst? Ja — och nej. Illusionen är så gripande som någonsin är möjligt. Hufvudpersonerna gå så fullkomligt upp i handlingen, stämning, dräkter och uppsättning äro så praktfulla och historiskt korrekta, att om blotta illusionen är konst, så

Korsfästelsen, sådan den framställes vid passionsspelen i Oberammergau.

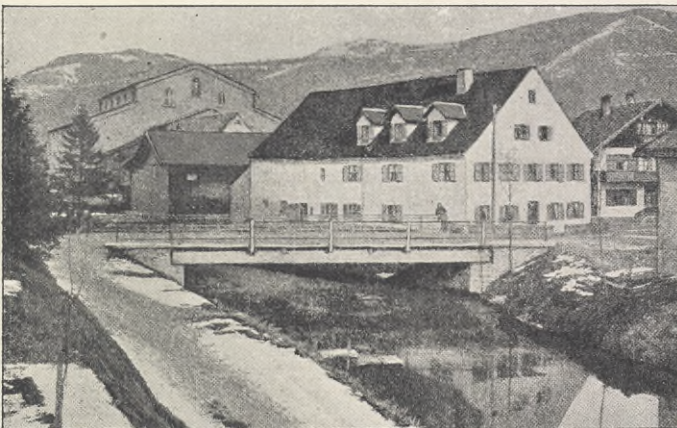
är detta hög konst. Men hemligheten är, att de handlande, som till största delen aldrig förr sett någon annan teater än sin egen, ej ett ögonblick falla ur sitt naturliga sätt att tala och uppträda och aldrig »spela». Den århundraden gamla traditionen och deras egen entusiasm är deras inspiration, som ersätter talang och skola.

Verklig talang kan däremot ej fränkännas ledaren af det hela, på en gång instruktören och regissören, stadens borgmästare Johann Lang.*) Äfven musiken, som utföres af en osynlig orkester

och är skriven af en kantor i staden, Rochus Dedler, bär prägeln af äkta konst.

Hufvudfiguren, Kristus, framställes af den 25-årige Anton Lang. Han är ny i år — den förre Kristus är nu en hvithårig gubbe, som framsäger prologen och anför körerna. Maria spelas af postbudets dotter Anna Flunger, hvars yttre skall vara alldeles märkvärdigt lämpadt för denna roll. Af öfriga uppträdande må nämnas Judas, hvilkens borgerliga namn är Johann Zwink. Denna figur är enligt medeltidens uppfattning framställd som en komisk figur. När han visar sig, dåna skrattsalfvorna genom hela teatern. Samtliga tablåer äro noga ordnade efter de gamla mästarnes målningar, Leonardos, Salvator Rosas o. s. v.

Mellan föreställningarne och utom säsongen syssla skådespelarne i all stillhet med sin borgerliga näring. Af nettobehållningen af skådespelen faller en tredjedel på deras lott — en ingalunda liten summa. Ty vanligen spelas in omkring 700,000 mark. Resten af öfverskottet fördelas mellan kommunerna och åtskilliga välgörenhetsinrättningar.

På denna plats bor Kristusframställaren Anton Lang. (I bakgrunden ses den nya teatern).

*) Strax innan tidningen går i präss kommer underrättelse att borgmästare Lang i dagarne aflidit.

GLADSTONES MAKA.

Från vår Londonkorrespondent.

För något mer än två år se'n utandades Englands »Grand Old Man» sin sista suck på det ståtliga Hawarden Castle i norra Wales. I detta gamla familjehem afled äfven nu den 14 juni hans trogna maka vid 89 års ålder. Under ett nära

samma debatterna i parlamentet. På sig själf däremot tänkte hon sist, och många äro de anekdoter man hör berättas om mrs Gladstones tankspriidhet och glömska af toiletternas fordringar på en dame i hennes framstående ställning.

Mrs Catherine Gladstone.

60-årigt lyckligt äktenskap stod Catherine Gladstone som en god skyddsängel vid makens sida, och han brukade äfven själf säga att alla bekymmer flydde då han steg öfver hemmets tröskel och möttes af hustruns anblick.

Det var på vintern 1839 då Gladstone för sin helsas vårdande vistades i Rom som han sammanträffade med lady Glynne af Hawarden och hennes båda döttrar, hvilkas porträtt från den tiden här meddelas — originalmålningen återfinnes i tafvalleriet på Hawarden — och i juli samma år vigdes de båda systrarne i Hawardens kyrka, den äldsta Catherine med mr Gladstone och den yngre Mary med lord Lyttelton.

Då sedermera mrs Gladstones bror sir Stephen Glynne afled

barnlös, öfvergick familjegodset Hawarden till henne och hennes barn.

Att Gladstone in i sena ålderdomen bibehöll sin kraft och vigör, var nog till stor del hans makas förtjänst. Hon

vakade ständigt öfver hans hälsa och sökte medels ömma omsorger utplåna spåren af de många trött-

Systrarne Glynne. (Den äldsta är mrs Gladstone.)

Vid ett besök hos en väl känd förnämited hände t. ex. en gång, att mrs Gladstone då hon i sista stund klädde om sig för middagen omöjligt kunde finna klädningslifvet. Man improviserade på något sätt ett surrogat, och sedan bristen på harmoni mellan hennes högre och lägre »jag» dolts medelst en spets-sjal, inträdde mrs Gladstone på sitt lifliga sätt i sista stunden bland de väntande gästerna, hvilkas blickar genast föllo på det saknade lifvet som med en hake fastnat på släpet och sålunda gjorde sin entré i den upplysta salongen tillsammans med, om ej på mrs Gladstone.

Att Englands drottning erbjöd den gamle statsmannen earlsvärdighet är allmänt bekant, äfvensom att Gladstone afslög denna hedersbetygelse, väl vetande att intet adelskap kunde förlåna någon ytterligare glans åt det världskända, enkla namnet »William Ewart Gladstone», samt nöjd med sin egen nations uttrycksfulla smeknamn »The Grand Old Man».

I. H. L.

Hawarden Castle.

KONUNG OSCAR I PARIS OCH HEMMA.

Konung Oscar har återkommit till sitt land. Kryare, mera spänstig och vid ungdomligare vigör än någonsin anlände h. m:t den 19 juni till hufvudstaden från sin 6 veckors vistelse i England och Frankrike.

Under denna resa har konung Oscar ånyo fått röna de mest uppriktiga bevis på, huru populär hans många vackra egenskaper som monark och människa ha gjort honom. Hela resan har nästan varit en oafbruten följd

af de mest hjärtliga ovationer. Redan i England voro dessa storartade. Men i Paris blefvo de så entusiastiska, att man icke sett en monark — med undantag af den »allierade» czaren — bli föremål för en sådan hyllning under republiken. Det var konungen af *Sverige*, »Frankrikes sonson», som man bragte alla dessa hedersbetygelser. Hade ett folk någonsin en mera älskad furste att med glad stolthet se upp till? Och alla de

Konung Oscar på kapp'öpningarne vid Longchamps.

sympatier, som konung Oscars *person* därute vunnit, komma ju i rikaste mån hans *land* till godo. Vid återkomsten till Stockholm hälsades h. m:t naturligtvis på det varmaste välkommen hem. Utom medlemmarne af konungahuset, diplomatiska kåren och högre funktionärer m. fl. voro utanför centra-

HVAR 8 DAGS fotogr.

Konung Oscar besvarar hälsningarna vid återkomsten till Stockholm.

Konung Oscar åker med kronprinsen från stationen.

len samlade väldiga människomassor. När landsfadern visade sig på trappan och med en ynglings spänstighet hoppade upp i sin vagn, ville hurraropen och viftningarne med hattar och näsdukar aldrig taga slut. Stående i vagnen besvarade konungen leende dessa ovationer.

VÅRT MODÄRNA BEVÄRINGSFLIF.

Illustrationerna efter fotografier speciellt tagna för HVAR 8 DAG.

IV. Ljungbyhed.

I dag samlas vi med våra läsare på den stora mötesplatsen Ljungbyhed i nordvestra Skåne. Här eger, som bekant, ett synnerligen omväxlande

Lägerbaracker.

och brokigt fältlif rum. Och därpå är ej att undra, när »heden» är mötesplatsen för tvänne sådana regementen som Skånska husarerna, hvilkas förlägningsort är Helsingborg, och Skånska dragonerna, hvilkas adress annars är Ystad. Chef för de förra är öfverste E. Th. Grönvall, för de senare öfverste G. M. O. R. Björnstjerna.

Ett par kilometer från Ljungbyhed ligger Bonarps hed, hvilken är mötesplats för det i Malmö förlagda Kronprinsens husarregemente.

Ej långt från Ljungbyhed ligger äfven Qvidinge hed, där svenske tronföljaren Karl August af Augustenborg år 1811 träffades af ett slaganfall och dog. Detta hastiga fränfalle gaf, som känt, anledning till rykten om förgiftning, hvilka vunno en sorglig tilltro och gafvo upphof till det ohyggliga Fersenska mordet i Stockholm. Qvidinge hed är nu ej längre använd som militär mötesplats.

* * *

Officerare passera vad.

Ljungbyhed är beläget i Riseberga socken och lyder under kungsgården Herrevadskloster, hvilken domän leder sina anor från 1144, då ärkebiskop Eskil i Lund vid »Herivad» öfver Rönneån anlade ett munkkloster af cisterciensorden, till hvilket han inkallade munkar från Citeaux. När Skåne 1658 blef svenskt, tillföll klostret staten. Därpå kom godset i fältmarskalken grefve H. K. von Königsmarks händer, men dennes son utbytte det 1682 mot Börringe kloster. Vid genomförandet af Karl XI:s indelningsverk anslogs H. till boställe för öfversten vid Norra

Ryttm. Blixen-Finecke.

Major G. Peyron.

skånska kavalleriregementet, men förvandlades 1727 till öfverstelöjtnantsboställe vid detsamma. Sedan skånska fältkommissariatet, hvilket på sin tid var förlagdt hit, indragits, har kungsgården varit utarrenderad efter 1836. De gamla klosterbyggnaderna blefvo på Karl XI:s befallning nedrifna så att af dem numera icke finnes några spår.

* * *

Men *revenons à nos moutons* — till beväringsofningarne å Ljungbyhed. Tvifvelsutan är fullgörandet af beväringsskyldighet vid kavalleri och artilleri på sätt och vis ganska ansträngande och fordrar af sin man en del militära egenskaper, som i allmänhet icke förutsättes hos infanteribeväringen. Men »kostar det något,

Enskild ridning.

så smakar det något», och exercislifvet vid ett kavalleriregemente är af allt att döma mycket angenämt — sedan man väl hunnit bli varm i sadeln. Och det tar ju alltid sin tid!

Först när hästen vunnit höjden af *rykt*-barhet — witzten kanske ej skånsk! — samt fått sitt foder

* * *

De bilder hoffotografen Dahlqvist i Helsingborg för HVAR 8 DAGS räkning uppsnappat från lägren å Ljungbyhed äro verkligen mycket lifliga och talande. Ni torde, ärade läsare och läsarinnor, som kanske har en son eller bror eller någon annan god vän ute på denna slätt just nu i midsommaren, få en god föreställning om, hur han har det ställt med tillvaron och tillbringar sin dag.

Det är ej en liten del af densamma som åtgår för att hålla hästarne vackra och fina. En sann kavallerist tänker främst på sin häst, dess utseende och välbefinnande.

Hästarne bada.

och vatten, får ryttaren tänka på sig själf. Vid de stora fältmanövrernas strapatser vill detta många

Bad på kommando.

Sabelhuggning.

gångar inte säga så litet. Man kan då få se och höra ganska drastiska prof på »umgänge» mellan ryttaren och hästen: den förre t. ex. uttröttad och

utsvulten ryktande och ansande sin häst med den mest smekande hand och gifvande honom smeknamn, omväxlande med de kraftigaste, långt ifrån vänliga uttryck som ofta komma i soldatmunnan. Men dessa äro endast afledare för hans egen hunger, törst och trötthet, hvilka det aldrig skulle falla honom in att tillfredsställa innan hästen fått sitt.

* * *

Af de öfriga bilderna är särskildt badscenen intressant. Här få kavalleri-beväringarne taga sig ett välbehöfligt vatten öfver hufvudet, innan de åter sätta sig upp på sina höga hästar!

Ryktning.

NORDISKA LOKOMOTIVMANNAMÖTET.

HVAR 8 DAG

Foto. Rangnitt.

Den 8 och 9 juni hade nordiska lokomotivmannaförbundet sin tredje kongress i Helsingborg.

Denna grupp fotografi är tagen vid Ramlösa, dit en utfärd gjordes sista mötesdagen.

HVAR 8 DAGS fotogr.

Manilla döfstuminstitut

DÄR "DE DUMBE TALA".

För HVAR 8 DAG.

Aristoteles' mening, att den döfstumme är en »oförnuftig, för hvarje slags bildning oemottaglig varelse», börjar numera vara så vederlagd som en mening kan bli. Visserligen ha vi icke kommit därhän, att vi med egypter och perser anse det som någon egentlig lycka att vara döfstum, därför att det är »ett tecken till gudarnes särskilda hulldhet», men rätt ofta har man i vår tid kunnat göra den erfarenheten, att de döfstummas förståndsbeväring fått ett plus som ersättning för det minus, hvilket kommit på de yttre sinnenas lott.

Men det drog lång tid, innan uppfattningen om de döfstummas bildbarhet hann slå igenom. Ännu 800 år efter Aristoteles död omfattades hans mening af en så vis man som kyrkofadern Augustinus, och först 300 år senare gjordes, så vidt man känner, ett försök att undervisa en döfstum. Denne döfstumsundervisningens föregångsman var John de Beverley från York. Men det var ett enstaka försök, och det dröjde ytterligare nära 800 år, d. v. s. fram till 1500-talet, innan, efter Heidelbergs-professorn Rudolf Agricolas uppslag, någon allmänna döfstumsundervisning kom ifråga. Och först på 1700-talet kan undervisningen sägas ha fått någon metod.

Denna metod — eller dessa metoder, fransmannen abbé de l'Épées teckenmetod och tysken Samuel Heinicks talmethod — utgör fortfarande grundvalen för våra dagars högt utvecklade döfstumsundervisning.

Den, som i vårt land först tillämpade de ifrågasvarande metoderna, var grundläggaren af Manilla

döfstumskola Per Aron Borg. Det var en blygsam början. Inalles 13 döfstumma *eller blinda*, en från hvarje stift och en från Stockholm, mottogos. År 1812 inköpte Borg för egna medel Öfre Manilla, som sedan inlöstes för inrättningens räkning. Emellertid uppstod meningsskiljaktighet mellan Borg och vederbörande rörande undervisningsmetoderna och äfven om andra frågor. Borg lämnade sin befattning vid inrättningen och anlade en egen skola strax intill. Naturligtvis fick denna försteget, och efter några år fann man sig nödsakad att taga Borgs erfarenhet i anspråk igen. De båda skolorna sammanslogos, och Borg blef institutets föreståndare, hvilken post han sedan behöll till sin död år 1839.

Sedan denna tid har det gått framåt med både anstalten och undervisningen. Det ursprungliga 13-talet elever har mer än tiodubblats. Det nyligen avslutade läsåret har räknat 139. Och dessa äro uteslutande döfva eller stumma. De blinda ha för länge sedan fränskilts och undervisas på annat håll. Men ej håller siffran 139 ger någon ledning för döfstumsundervisningens omfattning i vårt land, ty utom Manilla finnas såväl i Stockholm som i landsorten flera döfstumskolor.

Allt oftare har man gjort den erfarenheten, att den förment döfstumme icke är annat än döf, och att hans stumhet härleder sig därutaf, att han icke kunnat höra sin omgivning tala. Då hans talorgan äro normala, kommer det således an på att lära honom bruka dem genom att med hjälp af syn och känsel lära sig göra efter en talandes

HVAR 8 DAGS fotogr.

Årets afgående klass (med lärare).

tungrörelser. Och förunderligt nog har detta för såväl lärare som lärjungar energiprovande studium vunnit den framgång, att tallinen är den förhärskande, medan skriflinien och teckenlinien trängts undan, hvilket visserligen icke betyder, att de, som kunna lära sig tala, ej på samma gång få lära sig tecken- och skriftspråket. Ända till 1862 var Manilla egentligen ett teckeninstitut. För närvarande är det företrädesvis ett talinstitut.

Men eleverna vid Manilla få icke endast lära sig tala och skriva, utan de få därjämte lära sig att arbeta i något yrke. Efter genomgången sju-årig kurs äro de därför i stånd att försörja sig själfva, och att de döfstumma kunna uppnå en lika hög yrkesskicklighet som någonsin de talföra, är både känt och vittnadt.

Visst är det fortfarande en olycka att vara född döfstum, men den är ej på långt när så tröstlös som förr. Vi ha kommit dähän, att »de dumbe tala».

DET OROLIGA KINA.

Knappt har Transvaalkriget slutat draga till sig det allmänna politiska intresset, förrän uppmärksamheten ledes till fjärran Östern och det ännu odelade Kina. »Ännu odelade . . .» Ja, frågan är just, huruvida Kina i själfva verket är så svagt att delning eller åtminstone delvis ockupering af detsamma blott är en tidsfråga? För endast få år sedan talades ju om »den gula faran» — då var det mongolerna som man fruktade skulle bli inkräktare på europeiska områden. Nu ligga sex

Tempel i Chefoo.

Stadsporten i Peking.

stormakter kring Kina, färdiga att besätta landets hufvudpunkter och utkräfvat dryg ersättning för de våldsamerheter som utöfvats af den s. k. boxarsekten mot de kristna af olika nationer. När detta skrives, är situationen mycket spännande. Kina är *de facto* i krig med de sex makterna, hvilka intagit forten vid Taku. Och Japan lär med största nöje ha förklarat sig skola efterkomma de andra makternas begäran att skyndsammast sända 20,000 man till Kina för att kufva upproret.

För upproret får den nämnda s. k. boxarsekten nu bära skulden. »Boxarne», hvilka äro en »patriotisk» liga med valspråken »Kina åt kineserna» och »Död åt främlingarne», sägas äfven

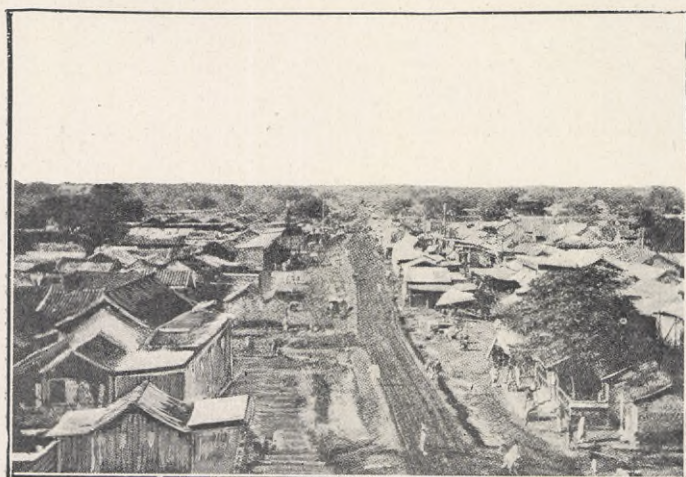

vilja störta den nu regerande dynastien och uppsätta den »legitime» Kwangsu på tronen. Emellertid är den regerande änkekäjsarinnan — hennes son käjsaren är vanligen död! — ingalunda ovän med boxarne, utan tycks taga deras parti. Samtidigt låter hon Ryssland få fatt i lillfingret för att sedan taga hela . . . .

Den ryska diplomaten — se där hvem som utan ringaste tvivel sköter spelet. Änkekäjsarinnan är dess verktyg, Li-Hung-Chang i dess sold. Ryssland har skött sina kort för väl, för att ej »taga hem tricken». Ryssland har länge kastat sneda blickar på kinesernas hufvudstad, och de utbrutna oroligheterna komma troligen att föra det närmare målet än det hoppats komma på flere år. Icke för det Ryssland genast skall lägga under sig

Gata i Peking.

High Street i Peking.

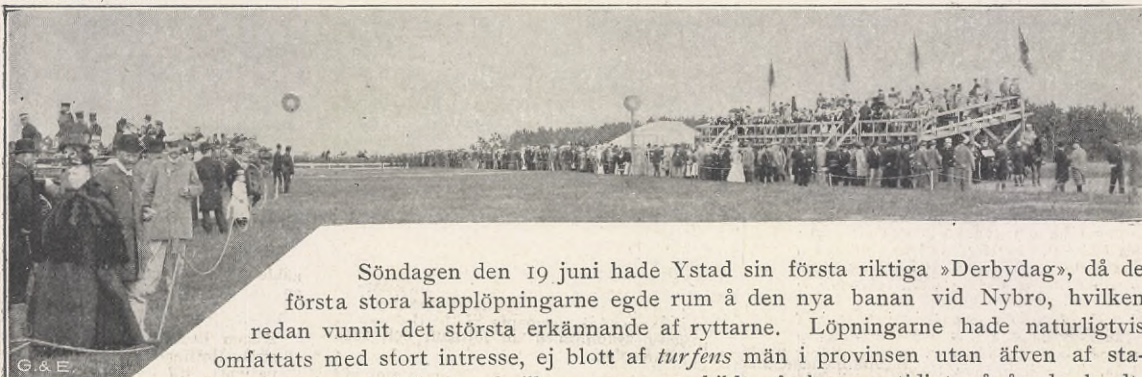
provinsen Pechili. Den formaliteten kan vänta. Det är den moskovitiska diplomatiens vanliga taktik. Men ryssen kryper in sakta och steg för steg, liksom i Mandschuriet. Med många lämpor och knep — bl. a. järnvägar — fattar han så småningom allt bättre tag, tills greppet om strupen är färdigt och Peking strypes af örnklon . . .

Under tiden äro de andra »makterna» obeslutsamma, oeniga och tvehågsna. Det britiska lejonet suckar vid tanken på den läckra munsbiten. Yankeeörnen, som blodat näbbet på Cuba och Filippinerna, ser kavat efter mera. Från Kaiserriket höras hotfulla röster och Japan fordrar högljudt sin andel. Blott »Rysslands ende vän» Frankrike lefver lugnt i den naiva tron att »hvad som är ditt, är mitt!» . . .

Qui vivra, verra.

EN DERBYDAG I YSTAD.

Foto. Marcus, Ystad.

Söndagen den 19 juni hade Ystad sin första riktiga »Derbydag», då de första stora kapplöpningarne egde rum å den nya banan vid Nybro, hvilken redan vunnit det största erkännande af ryttarne. Löpningarne hade naturligtvis omfattats med stort intresse, ej blott af *turfens* män i provinsen utan äfven af stadens och ortens befolkning, hvilken senare särskildt af den samtidigt pågående landbruksutställningen lockats till staden. Kapplöpningarne gäfvö ett vackert resultat. Det regn, som just behöfdes för att göra banan riktigt god, råkade emellertid komma först på själfva »Derbydagen» men förmäde dock ingalunda större stämningen vid »Grand Prix de Ystad».

VECKANS PORTRÄTT-GALLERI

LÖKOTSBERG

Faluns nye borgmästare.

Den 8 juni utnämndes rådmannen i Upsala vice häradshöfdingen *Axel Johan Fredrik Cornelius* till borgmästare i Falun.

Borgmästare Cornelius är född 1858 och blef 1889 rådmän i Upsala. Han är känd som en framstående och duglig jurist och kommer tvifvelsutan att göra sig allmänt aktad och omtyckt som den goda »kopparrstadens» främste styresman.

Thomas Möller. †

Natten till den 17 juni förlissades staden Lunds borgmästare *Thomas Henrik Johan Theodor Möller* från ett flerårigt lidande, i en ålder af 68 år.

Med borgmästare Möller bortgick en nitisk och erfaren domare, en redbar och sannt human personlighet. De senare årens sjukdom tvungo honom att draga sig tillbaka, men för hvad han under sin krafts tid rastlöst verkat i den sydsvenska universitetsstaden skall hans minne bevaras i tacksam helgd.

M. var född den 4 juni 1832, blef student 1849 och aflade hofrättsexamen i dec. 1854. Blifven v. häradshöfding 1859, hade han flera förordnanden som domhafvande och notarie i hofrätten. I Lund blef han efter förutgången vikariat stadsnotarie och not. publ. 1864, rådmän 1866 och, efter upprepade förordnanden som t. f. borgmästare, ordinarie sådan 1890. Borgmästare Möller visade ett lifligt intresse för alla staden Lunds angelägenheter, de olika förtroendeuppdrag han mottog utförde han med osvikligt

nit och samvetsgrannhet. Han valdes i flera år till landstingsman för Lund och var i 14 år ombudsman i Gamla sparbanken. Under flera år var han också ordförande i fattigvårdsstyrelsen.

Redan i unga år omtyckt och afhälle af sina kamrater förstod *Thomas Möller* att genom sina goda egenskaper och sitt tilldragande väsende under ett långt lif bibehålla gamla och förvärfva sig nya vänner, liksom äfven att göra sig af allmänheten aktad och värderad.

A. Aagaard.

Konsul *A. Aagaard* är sedan flere år de olika arktiska expeditionernas välvilliga »hjälpreda» i Tromsö. Särskildt ha de svenska expeditioner, som på senare år i olika ändamål startat från denna stad, konsul *Aagaard* med tacka för all oegennyttig hjälp med råd och död. Vi ha därför med skäl trots det intressera

en stor allmänhet att få se den sympatiska norrmannens porträtt, hvilket kom oss för sent tillhanda för att inflyta i förra numret med bilderna från årets ishafsexpeditioner.

C. J. In de Betou. †

Natten till den 11 juni aflid i Stockholm öfverstelöjtnanten i armén, f. d. majoren vid Södermanlands regemente *Carl Johan In de Betou* i den höga åldern af nära 89 år.

Öfverstelöjtnant *In de Betou*, var vid sin död den äldste i armén kvarstående officer. Han föddes i Marstrand 1811 och var son af d. v. kommandanten på Karlstens fästning major *Thomas In de B.* och hans maka, född *Creutz*. Han blef 1828 kadett vid Karlberg, utexaminerades därifrån 1835 och blef då underlöjtnant vid Södermanlands regemente, vid hvilket han 1840 befordrades till löjtnant och 1848 till kapten.

Ar 1859 blef *In de Betou* major vid regementet och 1872 öfverstelöjtnant i armén. Från regementet tog han 1873 afsked med tillstånd att kvarstå i armén.

I icke mindre än 38 år var den aflidne sålunda anställd som officer vid Södermanlands regemente. Han gjorde sig här allmänt omtyckt och förvärfvade sig under årens lopp många varma sym-

patier, liksom han äfven kvarlämnar minnet af en synnerligen duglig militär.

E. A. Andberg. †

För någon tid sedan aflid i Upsala f. akademiapotekaren direktör *Edvard August Andberg*.

A. var född 1819 i Torshälla, där fadern var borgmästare. År 1856 erhö han genom köp privilegium på akademiska apoteket »Kronan» i Upsala, hvilket han innehade till 1866. Han var sedan till sin död direktör i Upsala spritvarublag.

Alla framsteg på farmaciens område funno i A. en varm vän och han visade äfven detta intresse såsom mångårig sekreterare i läkareföreningen. Särskildt intresserade han sig för blommor samt var

en af stiftarne och sedermera mångårig skattmästare i Upsala trädgårdssällskap.

I Upsala, där *Andberg* nära ett sekel hade sin verksamhet, förvärfvade han sig stor popularitet, icke minst bland studenterna, hos hvilka han trufdes hälst. Han skrädde dock ej på orden, när det gälde att ge någon af de kära gossarne en välbehöflig läxa — men på samma gång bistod han med råd och död och ekonomisk hjälp när sådant behöfdes. Såsom hedersledamot tillhörde han *Gestrike-Helsinge* och *Sörmlands-Nerikes* nationer, till hvilka han gjort flere stipendiedonationer.

»Den, som ej förstär skämt han förstär ej häller allvar», yttrade »farbror *Andberg*» en gång vid ett fästigt tillfälle å en studentnation. I dessa ord — skriver en minnestecknare — kan den gamle originelle mannens hela karaktäristik sammanfattas.